

Posudek vedoucí práce

Kateřina Machovcová, Ph.D.

Bc. Taťána Škanderová

Utváření a rozvoj studentské identity vysokoškolských studentů, jejichž rodiče nemají vysokoškolské vzdělání

Diplomová práce navazuje na předchozí výzkum autorky a prohlubuje její zájem o témata spojená s konstrukcí studentské identity, specificky v situaci vysokoškolských studujících první generace. Práce je standardně členěná na teoretickou a empirickou část a obsahuje všechny standardní náležitosti.

Teoretická část je kvalitně zpracovaná, zejména témata zaměřená na dosavadní výzkumy studujících první generace a na otázku vzdělávacích nerovností autorka zpracovává s velmi detailním porozuměním, využívá opravdu rozsáhlé znalosti odborné literatury. Účelně jsou propojovány zdroje tuzemské a zahraniční. Celá práce je částečně pojata interdisciplinárně, zejména se zastoupením sociologických zdrojů, nicméně s důrazem na zdroje z oblasti sociální psychologie, a to jak z jejich kritických konstruktivistických proudů, tak s ohledem na mainstreamovou teorii sociální identity. Tato část textu je čtivá, má spád, přináší detailní poznatky k tématu, které jsou předány srozumitelnou formou.

Empirická část detailně popisuje realizovaný výzkum, který je postaven na opakovaném sběru dat pomocí rozhovorů a zároveň doplněn fotografickými deníky. Výsledky analýzy jsou členěny do čtyř témat, která jsou dále velmi podrobně zdokumentována s důrazem na využití přímých citací. Konstrukce témat a jejich obsah jsou srozumitelné, s citem pro prožívání respondentů. Svým způsobem narativní charakter analýzy umožňuje témata vnímat v souvislostech. To podporuje i důraz na intersekcionalní charakterech analýzy. Diskuse vztahuje přehledně zjištění k dosavadním výzkumům, závěr pak rekapituluje hlavní zjištění.

Rozsáhlý design výzkumu, který jak již bylo zmíněno, stojí na opakovaných sběrech dat, by mohla vhodně obohatit další práce s vizualizací a způsobem prezentace informací. Např. tabulka respondentů by mohla obsahovat informace o vývoji studijní dráhy (např. někteří studující ukončili studium a nastoupili do jiného studia atp.), pomohlo by to zdůraznit longitudinální aspekt výzkumu. Také schéma jednotlivých témat by mohlo obsahovat podrobnější informace – např. k tématu stručný popis, příklad kódů.

Celkově se jedná o práci zdařilou, kterou doporučuji k obhajobě.

Do diskuse nabízím otázku: Mohla byste uceleně vyzdvihnout, co vašemu výzkumu přinesl opakovaný sběr dat? Jakým způsobem práci obohatil? Co to znamenalo i pro vás s ohledem na náročnost procesu analýzy?

V Praze 7.9.2023